

บทที่ ๕

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาครูในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามหลักอิทธิบาท ๔ ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดชัยภูมิ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ ๑) ศึกษาการพัฒนาครูในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามหลักอิทธิบาท ๔ ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดชัยภูมิ และ ๒) เพื่อเปรียบเทียบระดับการพัฒนาครูในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามตามหลักอิทธิบาท ๔ ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดชัยภูมิ ระหว่างวุฒิการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานและขนาดของสถานศึกษาที่แตกต่างกัน ผู้วิจัยนำเสนอ สรุปผล อภิปรายผลและข้อเสนอแนะจากการวิจัยตามลำดับดังนี้

๕.๑ สรุปผลการวิจัย

๕.๒ อภิปรายผลการวิจัย

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

๕.๓.๑ เชิงนโยบาย

๕.๓.๒ เชิงปฏิบัติการ

๕.๓.๓ สำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

๕.๑ สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ สรุปผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ได้ดังนี้

๕.๑.๑ การพัฒนาครูในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามหลักอิทธิบาท ๔ ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดชัยภูมิ โดยภาพรวม พบว่า การพัฒนาครูในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามหลักอิทธิบาท ๔ ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดชัยภูมิ โดยภาพรวมมีการปฏิบัติในระดับมาก ($\bar{x} = ๓.๖๘$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีการปฏิบัติสูงสุดคือ ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา ($\bar{x} = ๓.๗๘$) รองลงมาคือด้านการผดุงระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ($\bar{x} = ๓.๗๖$) และปฏิบัติต่ำสุดคือด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ($\bar{x} = ๓.๖๓$)

๕.๑.๑.๑ ด้านการเตรียมการก่อนการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = ๓.๖๙$) และรายข้อมีการปฏิบัติในระดับมาก ข้อที่มีการปฏิบัติสูงสุดคือ การให้ความร่วมมือในการสนับสนุน ส่งเสริมให้ครู/บุคลากรได้รับรู้และเข้าใจในเรื่องการประกันคุณภาพ (วิริยะ) ($\bar{x} = ๓.๘๖$) รองลงมาคือ การเอาใจใส่ต่อการสำรวจปัญหาและอุปสรรคต่างๆ ที่มีผลต่อการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน (ฉันทะ) ($\bar{x} = ๓.๘๑$) และต่ำสุดคือการให้ความร่วมมือกับหน่วยงานต้นสังกัด ในการดำเนินงานด้านการดำเนินงานด้านประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (วิริยะ) ($\bar{x} = ๓.๕๑$)

๕.๑.๑.๒ ด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษาระดับสถานศึกษา โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.64$) และรายข้อมีการปฏิบัติในระดับมาก ข้อที่มีการปฏิบัติสูงสุดคือ ความพอใจในการพัฒนามาตรฐานการศึกษาระดับสถานศึกษาในแต่ละด้าน (ฉันทะ) ($\bar{x} = 3.69$) รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมกับชุมชน/หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการมีส่วนร่วมกับชุมชน/หน่วยงานที่เกี่ยวข้องใน ($\bar{x} = 3.68$) และต่ำสุดคือ การมีส่วนร่วมในการกำหนดมาตรฐานการศึกษาระดับสถานศึกษา (วิริยะ) ($\bar{x} = 3.50$)

๕.๑.๑.๓ ด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษาระดับสถานศึกษา โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.63$) และรายข้อมีการปฏิบัติในระดับมาก ข้อที่มีการปฏิบัติสูงสุดคือ ความเอาใจใส่ต่อการพัฒนาครูในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (จิตตะ) ($\bar{x} = 3.73$) รองลงมาคือ ความพอใจต่อการพัฒนาครูในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (ฉันทะ) ($\bar{x} = 3.71$) และต่ำสุดคือ การมีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายและดัชนีชี้วัดความสำเร็จในแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา (วิริยะ) ($\bar{x} = 3.48$)

๕.๑.๑.๔ ด้านการพัฒนามาตรฐานการศึกษาระดับสถานศึกษา โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.67$) และรายข้อมีการปฏิบัติในระดับมาก ข้อที่มีการปฏิบัติสูงสุดคือ การเอาใจใส่ในการดำเนินงานตามแผนการพัฒนาคูณภาพในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา (ฉันทะ) ($\bar{x} = 3.73$) รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมในการประสานแผนปฏิบัติงานระหว่างฝ่ายต่างๆ ก่อนการปฏิบัติงาน (วิริยะ) ($\bar{x} = 3.71$) และต่ำสุดคือ การตรวจสอบการดำเนินงานตามแผนพัฒนาคูณภาพการศึกษา (วิมังสา) ($\bar{x} = 3.51$)

๕.๑.๑.๕ ด้านการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษาโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.66$) และรายข้อมีการปฏิบัติในระดับมาก ข้อที่มีการปฏิบัติสูงสุดคือ ความพอใจในการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา (ฉันทะ) ($\bar{x} = 3.71$) รองลงมาคือ การพิจารณาไคร์ครวญในการตรวจสอบและทบทวนคุณภาพการศึกษา (วิมังสา) ($\bar{x} = 3.70$) และต่ำสุดคือ การตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน (วิมังสา) ($\bar{x} = 3.52$)

๕.๑.๑.๖ ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.78$) และรายข้อมีการปฏิบัติในระดับมาก ข้อที่มีการปฏิบัติสูงสุดคือ ความพอใจระบบการประเมินคุณภาพการศึกษา (ฉันทะ) ($\bar{x} = 3.81$) รองลงมาคือ การเอาใจใส่ต่อการดำเนินงานในกระบวนการประเมินตนเองตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษา (จิตตะ) ($\bar{x} = 3.77$) และต่ำสุดคือ การตรวจสอบการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี (วิมังสา) ($\bar{x} = 3.64$)

๕.๑.๑.๗ ด้านการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.63$) และรายข้อมีการปฏิบัติในระดับมาก ข้อที่มีการปฏิบัติสูงสุดคือ ความพอใจระบบการรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปี (ฉันทะ) การศึกษาประจำปี (ฉันทะ) ($\bar{x} = 3.68$) รองลงมาคือ การมีส่วนร่วมในการเผยแพร่การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีภายในสถานศึกษา (วิริยะ) ($\bar{x} = 3.63$) และต่ำสุดคือ การมีจิตใจในการเผยแพร่การรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีต่อสาธารณชน (วิริยะ) ($\bar{x} = 3.57$)

๕.๑.๑.๘ ด้านการผดุงระบบการประกันคุณภาพการศึกษา โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.76$) และรายข้อมีการปฏิบัติในระดับมาก ข้อที่มีการปฏิบัติสูงสุดคือ การหมั่นตรวจสอบต่อการเตรียมการเพื่อรองรับการประเมินภายนอก (วิมังสา) ($\bar{x} = 3.86$) รองลงมาคือ การ

เอาใจใส่ต่อการมีส่วนร่วมในการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษาอย่างต่อเนื่องเพื่อรองรับการประเมินภายนอก (จิตตะ) ($\bar{x} = 3.84$) และต่ำสุดคือ การเอาใจใส่ในการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา (จิตตะ) ($\bar{x} = 3.62$)

๕.๒ การเปรียบเทียบการพัฒนาครูในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามหลักอิทธิบาท ๔ ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดชัยภูมิ จำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงานโดยภาพรวม พบว่า ผลการเปรียบเทียบพัฒนาครูในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามหลักอิทธิบาท ๔ ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดชัยภูมิ จำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทั้ง ๘ ด้านไม่แตกต่างกัน

๕.๓ การเปรียบเทียบการพัฒนาครูในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามหลักอิทธิบาท ๔ ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดชัยภูมิ จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาโดยภาพรวม พบว่า สถานศึกษาแต่ละขนาดมีระดับการพัฒนาครูในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามหลักอิทธิบาท ๔ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

๕.๒ การอภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยมีประเด็นที่ควรนำมาอภิปรายผล ดังนี้

๕.๒.๑ ผลการวิจัย พบว่า การพัฒนาครูในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามหลักอิทธิบาท ๔ ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดชัยภูมิ โดยภาพรวมมีการปฏิบัติในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ด้านที่มีการปฏิบัติสูงสุดคือ ด้านการประเมินคุณภาพการศึกษาตามหลักอิทธิบาท ๔ รองลงมาคือด้านการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา ตามหลักอิทธิบาท ๔ ทั้งนี้เพราะว่า โรงเรียนได้ผ่านการประเมินคุณภาพการศึกษาจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) รอบแรกมาแล้ว ทำให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีความตระหนัก มีความรู้ความเข้าใจและทราบถึงบทบาทตนเอง จึงเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการ และวางแผนการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ มีผลบังคับใช้ในหมวด ๖ ว่ามาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา กำหนดให้ระบบประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ประกอบด้วยระบบการประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก โดยหน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษา จัดให้มีการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายใน เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษา ที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอ หน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและเพื่อรองรับมาตรฐานและประเมินคุณภาพมาตรฐานการศึกษาภายนอก ซึ่งสอดคล้องกับ **สำนักทดสอบทางการศึกษา** ที่ได้กำหนดหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติของดำเนินการประกันคุณภาพภายในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมี ๘ ประการ ดังนี้ ๑) กำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ๒) การจัดทำแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ๓) การจัดระบบบริหารและสารสนเทศ ๔) ดำเนินงานตามแผนการจัดการศึกษาของสถานศึกษา ๕) จัดให้มีการตรวจสอบคุณภาพการศึกษา ๖) จัดให้มีการประเมิน

คุณภาพคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ๗) จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานประเมินคุณภาพคุณภาพภายใน ๘) จัดให้มีการพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง จะเห็นได้ว่าระบบการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาในส่วนการศึกษาขั้นพื้นฐาน ยังคงกำหนดหลักเกณฑ์ และแนวปฏิบัติไว้เช่นเดิม กล่าวคือ ให้สถานศึกษามีการกำหนดเป้าหมาย ซึ่งได้แก่ มาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา มีการพัฒนาและประเมินตนเองอย่างต่อเนื่องเป็นประจำทุกปีใช้กระบวนการบริหารที่ดีสร้างการมีส่วนร่วมจากทุกส่วนในการบริหารและจัดการศึกษามุ่งให้การประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาเป็นการประกันคุณภาพการจัดการเรียนรู้ที่คำนึงถึงผลอันเกิดกับผู้เรียนเป็นสำคัญ จึงทำให้การปฏิบัติในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ **สมนึก อินทวัน** ที่ได้ศึกษาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนเขตอำเภอแม่เมาะ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเชียงใหม่ เขต ๓ ที่พบว่า การศึกษาสภาพการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา พบว่าระดับการดำเนินการหรือการปฏิบัติงานอยู่ในระดับมากและสอดคล้องกับงานวิจัยของ **สุภาพร ไผ่โพธิ์** ได้ศึกษาการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสระแก้ว เขต ๑ พบว่าผลการศึกษาวิจัยสรุปได้ว่า ด้านการปฏิบัติงานของสถานศึกษาพบว่า การดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาอยู่ในระดับมาก

๕.๒.๒ ผลการวิจัย พบว่า การพัฒนาครูในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามหลักอริยาบท ๔ ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดชัยภูมิ โดยภาพรวมมีการปฏิบัติในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านและปฏิบัติต่ำสุดคือ ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ตามหลักอริยาบท ๔ ทั้งนี้เพราะว่า ครูส่วนมากไม่ได้มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ส่วนมากจะเป็นผู้บริหารเป็นส่วนมากในการเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาตามหลักการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา จึงทำให้ครูมีการปฏิบัติอยู่ในระดับต่ำสุด ซึ่งเป็นปัญหาที่ฝ่ายบริหารควรให้ครูได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาด้วย เพื่อให้ปัญหาดังกล่าวหมดไป โดยการจัดให้มีการประชุมเชิงปฏิบัติการร่วมกันในการจัดทำแผนพัฒนาการศึกษา สอดคล้องกับงานวิจัยของ **แพนลดา โคตรขมภู** ที่ได้ศึกษาการพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียนบ้านนาคำมูล ขมภูพร อำเภอรัตนวาปี จังหวัดหนองคาย โดยใช้กลยุทธ์การประชุมแบบมีส่วนร่วม AIC และการนิเทศ พบว่า (๑) จากการใช้กลยุทธ์การประชุมแบบมีส่วนร่วม AIC ทำให้โรงเรียนมีการพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายใน บุคลากรผู้เข้ารับการประชุมแบบมีส่วนร่วม AIC มีความรู้ความเข้าใจ มีทักษะ สามารถนำการจัดระบบบริหารและสารสนเทศ และการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาภายใน ไปพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาภายในโรงเรียนได้ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ **วันตัย คำของ** ที่ได้ศึกษาการพัฒนาการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษาโรงเรียนบ้านหนองโป่งราษฎร์บำรุง อำเภอลำทะเมนชัย จังหวัดนครราชสีมา โดยใช้กลยุทธ์ การประชุมเชิงปฏิบัติการและการนิเทศ ซึ่งมี ๔ กิจกรรม คือ การประชุมชี้แจง การระดมความคิดเห็น การกำกับติดตามดูแล และการให้คำปรึกษา พบว่า บุคลากรทุกคนมีความรู้ ความเข้าใจ และตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นของการประกันคุณภาพการศึกษา ได้ข้อมูลในการดำเนินการพัฒนาคุณภาพ บุคลากรร่วมกันวางแผนการพัฒนางานประกันคุณภาพการศึกษาของ

โรงเรียนได้เอกสารมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน ซึ่งใช้เป็นเครื่องมือในการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา

๕.๒.๓ ผลการวิจัย พบว่า การเปรียบเทียบการพัฒนาครูในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามหลักอริยาบท ๔ ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดชัยภูมิ จำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงานโดยภาพรวม พบว่า ผลการเปรียบเทียบพัฒนาครูในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามหลักอริยาบท ๔ ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดชัยภูมิ จำแนกตามวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทั้ง ๘ ด้านไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้เพราะว่าครูได้มีความเข้าใจในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามหลักอริยาบท ๔ ซึ่งแต่ละโรงเรียนได้ผ่านการประเมินคุณภาพการศึกษาจากสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน) รอบแรกมาแล้ว ทำให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องมีความตระหนัก มีความรู้ความเข้าใจและทราบถึงบทบาทตนเอง จึงเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดวัตถุประสงค์ของโครงการ และวางแผนการดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒ และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๕ มีผลบังคับใช้ในหมวด ๖ ว่ามาตรฐานและการประกันคุณภาพการศึกษา กำหนดให้ระบบประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ประกอบด้วยระบบการประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก โดยหน่วยงานต้นสังกัดและสถานศึกษา จัดให้มีการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และให้ถือว่าการประกันคุณภาพภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษา ที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีการจัดทำรายงานประจำปีเสนอ หน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาและเพื่อรองรับมาตรฐานและประเมินคุณภาพมาตรฐานการศึกษาภายนอก จึงทำให้ความคิดเห็นของสถานภาพของครูไม่แตกต่างกัน เนื่องจากครูได้เข้าใจในแนวทางการประกันคุณภาพภายใน เพราะได้ผ่านการประเมินคุณภาพภายนอกมาแล้ว และผ่านการประชุมเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามาแล้ว เป็นในแนวทางเดียวกัน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ **วันนัย คำของ** การใช้กลยุทธ์ การประชุมเชิงปฏิบัติการและการนิเทศ ซึ่งมี ๔ กิจกรรม คือ การประชุมชี้แจง การระดมความคิดเห็น การกำกับติดตามดูแล และการให้คำปรึกษา พบว่า บุคลากรทุกคนมีความรู้ ความเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญและความจำเป็นของการประกันคุณภาพการศึกษา ได้ข้อมูลในการดำเนินการพัฒนาคุณภาพ บุคลากรร่วมกันวางแผนการพัฒนางานประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนได้เอกสารมาตรฐานการศึกษาของโรงเรียน ซึ่งใช้เป็นเครื่องมือในการดำเนินงานการประกันคุณภาพการศึกษา และมีความสนใจ กระตือรือร้นในการทำงานและให้ความร่วมมือในการเตรียมรับการประเมินจากองค์กรภายนอกเป็นอย่างดี และสามารถเตรียมเอกสารข้อมูลสารสนเทศ ร่องรอยการปฏิบัติงานได้ครบถ้วนตามมาตรฐานการศึกษา

๕.๒.๔ ผลการวิจัย พบว่า การเปรียบเทียบการพัฒนาครูในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามหลักอริยาบท ๔ ของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดชัยภูมิ จำแนกตามขนาดของสถานศึกษาโดยภาพรวม พบว่า สถานศึกษาแต่ละขนาดมีระดับการพัฒนาครูในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามหลักอริยาบท ๔ แตกต่างกัน อย่างมี

นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ว่า ครูที่ปฏิบัติหน้าที่ในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดชัยภูมิ ที่มีวุฒิการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีการพัฒนาในด้านการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาในระดับที่แตกต่างกัน ทั้งนี้ เพราะว่าในแต่ละสถานศึกษามูลค่าและทรัพยากรในสถานศึกษาขนาดต่างๆ มีความแตกต่างกัน จึงทำให้การปฏิบัติการพัฒนาครูการเปรียบเทียบการพัฒนาครูในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามหลักอทิบาท ๔ ของสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดชัยภูมิ จำแนกตามขนาดของสถานศึกษามีความแตกต่างกัน อีกทั้งแนวทางในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาของแต่ละขนาดสถานศึกษาได้ดำเนินการในลักษณะที่มีความพร้อมด้านบุคลากร วัสดุ อุปกรณ์ สำหรับใช้ในการประเมินตนเอง (Self Study Report : SSR) ในแต่ละสถานศึกษาแตกต่างกันด้วย สอดคล้องกับ **ชัยยุทธ ศิริสุทธิ์** ที่ได้กล่าวว่าในปัจจุบันหน่วยงานต่างๆ เริ่มมีความเข้าใจและมีความตื่นตัวที่จะดำเนินการประกันคุณภาพภายในมากขึ้น เช่น การจัดทำโครงการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพการศึกษา การประชุมภายในเพื่อพัฒนาส่งเสริมให้บุคลากร/สถานศึกษาสามารถดำเนินการเข้าสู่ระบบการประกันคุณภาพตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ สถานศึกษาจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายใน แล้วจะต้องดำเนินงานตามมาตรฐานการศึกษาเพื่อพร้อมที่จะรับการประเมินจากภายนอก ซึ่งจะต้องมีการจัดการประเมินตนเองของสถานศึกษาเป็นการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลซึ่งเป็นผลมาจากกระบวนการดำเนินงานบริหารจัดการทุกด้านตามสภาพที่เป็นจริงของสถานศึกษา มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งเนื่องจากเป็นตัวเชื่อมระหว่างการประกันคุณภาพภายในกับการประกันคุณภาพภายนอก การเก็บรวบรวมข้อมูลหลักฐานเพื่อนำไปสู่การวิเคราะห์คุณภาพการศึกษาจะต้องเริ่มต้นที่รายงานการประเมินตนเอง (Self Study Report : SSR) เพื่อให้โรงเรียนยึดเป็นแนวปฏิบัติในระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อรองรับการประกันคุณภาพภายนอกต่อไป ดังนั้นในสถานศึกษาแต่ละขนาดควรดำเนินการในลักษณะเดียวกันให้สอดคล้องกับสภาพของบุคลากร วัสดุ อุปกรณ์ ของแต่ละสถานศึกษา เพื่อแก้ไขปัญหาให้การดำเนินงานการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามีประสิทธิภาพได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ **พัฒนศักดิ์ พลอยสมบูรณ์** ที่พบว่า ผลการพัฒนาบุคลากรด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพ การศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพภายใน โดยใช้กิจกรรมการประชุมแบบมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์ (A-I-C) และกิจกรรมการฝึกอบรม ในการพัฒนาบุคลากรโรงเรียนบ้านโนนกระโดนด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพภายในดำเนินการเป็น ๒ วงรอบ โดยวงรอบที่ ๑ ใช้กิจกรรมการประชุมแบบมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์ (A-I-C) มีการระดมสมอง การแสดงความคิดเห็น มีส่วนร่วมในการเสนอแนะและจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพทุกขั้นตอน ทำให้บุคลากรส่วนใหญ่มีความรู้ความสามารถในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพภายใน แต่ยังมีบางขั้นตอนที่ยังไม่มีความรู้ความเข้าใจอย่างชัดเจนจึงต้องดำเนินการในวงรอบที่ ๒ เพื่อให้ประสบผลสำเร็จต่อไป และกิจกรรมการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ โดยการบรรยายและการลงมือปฏิบัติ ช่วยให้บุคลากรส่วนใหญ่มีความรู้ความสามารถในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาเพื่อการประกันคุณภาพภายในมากยิ่งขึ้นในทุกขั้นตอน การพัฒนาในวงรอบที่ ๒ โดยนำกิจกรรมการประชุมแบบมีส่วนร่วมอย่างสร้างสรรค์ (A-I-C) มาพัฒนาอีกครั้ง มีการระดมความคิด และร่วมแสดงความคิดเห็นในขั้นตอนที่ยังไม่สำเร็จให้ประสบความสำเร็จ และสอดคล้องกับงานวิจัยของ **เจริญ บุญสุขา** ที่พบว่า การ

พัฒนาการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาโดยใช้กลยุทธ์การประชุมเชิงปฏิบัติการ และการนิเทศภายในทำให้ครูมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และสามารถดำเนินการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามมาตรฐานที่ ๑๒ ได้ แต่การดำเนินงานในตัวบ่งชี้ที่ ๒ มีผลการดำเนินงานยังไม่เป็นที่น่าพอใจนักทั้งนี้เป็นเพราะว่าครูยังไม่เข้าใจเกี่ยวกับการจัดการข้อมูลและสารสนเทศ จึงได้ดำเนินการพัฒนาในวงรอบที่๒โดยใช้กลยุทธ์การนิเทศภายใน ทำให้มีความรู้ความเข้าใจเกิดทักษะและสามารถดำเนินการจัดการข้อมูลและสารสนเทศอย่างเป็นระบบครอบคลุมและเพียงพอต่อการนำไปใช้สืบค้นได้ง่ายและรวดเร็ว มีผู้รับผิดชอบข้อมูลและสารสนเทศของงานทั้ง ๔ ด้าน การวางแผนการจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศซึ่งโรงเรียนได้จัดเก็บในรูปแฟ้มเอกสารและการจัดเก็บโดยใช้ระบบต่างๆ ของคอมพิวเตอร์ เพื่อความสะดวกและรวดเร็วในการนำข้อมูลและสารสนเทศมาใช้งานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

๕.๓ ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยได้แนวทางในการพัฒนาที่ใช้เป็นข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย/เชิงปฏิบัติการ และใช้ในการวิจัยครั้งต่อไป ดังนี้

๕.๓.๑ ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

๕.๓.๑.๑ ผู้บริหารสถานศึกษาควรนำผลการวิจัยที่ได้ไปใช้เป็นแนวทางในการวางแผนและวางนโยบายในการบริหารจัดการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพต่อการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามากขึ้น

๕.๓.๑.๒ สถานศึกษาควรนำผลการวิจัยนี้ไปใช้ในการวางแผนการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อให้เกิดความร่วมมือในการประเมินตนเอง (Self-Study Report : SSR) ของสถานศึกษาให้ดียิ่งขึ้น

๕.๓.๑.๓ สถานศึกษาควรจัดให้มีการประชุมปรึกษาหารือเพื่อให้เกิดความเข้าใจในการเตรียมความพร้อมในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาเพื่อรองรับการประเมินภายนอกต่อไป

๕.๓.๒ ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

๕.๓.๒.๑ ครูมีความคิดเห็นต่อการพัฒนาครูในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา ตามหลักอิทธิบาท ๔ โดยรวมอยู่ในระดับมาก ดังนั้น จึงถือเป็นจุดแข็งและโอกาสของโรงเรียน ผู้บริหารในระดับต่างๆ ควรให้ความสำคัญและแสวงหาแนวทางและวิธีการที่จะกระตุ้นให้ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้องนำไปดำเนินการเกี่ยวกับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาตามหลักอิทธิบาท ๔ ที่หลากหลาย เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

๕.๓.๑.๒ ครูมีการปฏิบัติในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาที่ปฏิบัติดีสุดคือ ด้านการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษา ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาควรให้ครูได้เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาร่วมกัน เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพต่อการปฏิบัติในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษามากขึ้น

๕.๓.๓ ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

๕.๓.๓.๑ ควรทำการวิจัยเชิงปฏิบัติการในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นสภาพแวดล้อมแท้จริงสำหรับการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

๕.๓.๓.๒ ควรทำการวิจัยการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาอื่นๆ
นอกจากผู้บริหารและครูผู้สอนในการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา

๕.๓.๓.๓ ควรทำการวิจัยการศึกษารูปแบบวิธีการดำเนินงานการประกันคุณภาพ
ภายในสถานศึกษา เพื่อพัฒนาการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ และเกิด
ประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น